

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATA LLADA CADA SENMANA

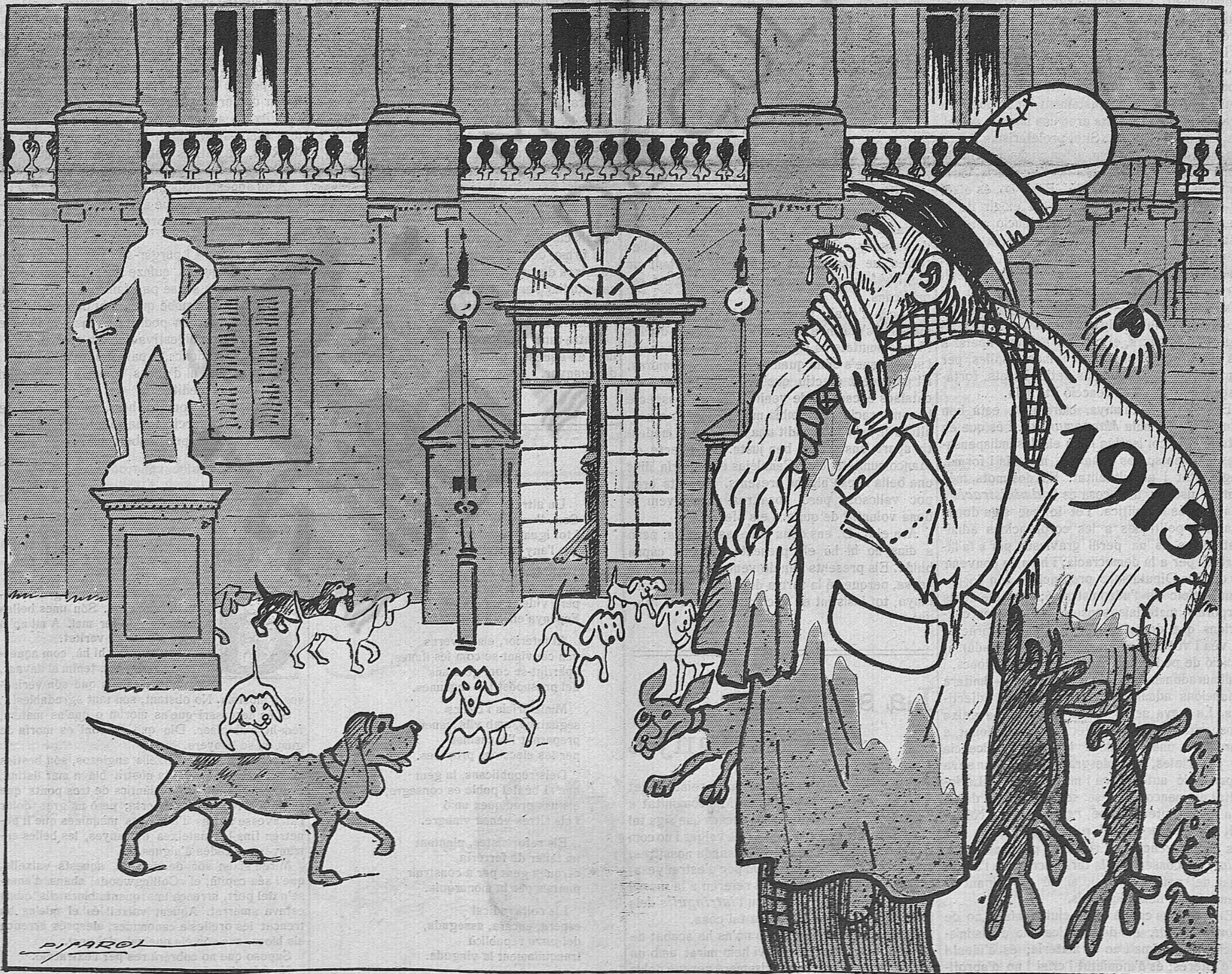
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

LA DESPEDIDA DE L'ANY

—Hi hà cap pell... de conill?

LA MANCOMUNITAT

A Mancomunitat. És impossible no parlar-ne avui. Ja sabeu que jo no'n soc un entusiasta. L'element Diputació provincial és una cosa antipàtica. Per què? Perque és un materialisme polític i no una espiritualitat.

Ho explicarem.

Comencem per reconèixer que en el decret de 18 de desembre hi ha una veritable vindicació per a Catalunya: se li reconeix el dret a l'unitat. Se li dona un instrument (encara tosc i prehistòric, a faisó de destrall de sílex) per a reconstruir-se demà l'unitat perduda.

En certa manera, aqueix decret obeeix a una llei general de revisió d'un principi revolucionari. La Revolució francesa, per una estreta interpretació de l'individualisme, declarà la guerra a les «corporacions». I així com el gran moviment socialista, laborista i sindicalista és una derogació (també gloriosament revolucionària) de la llei de 14-17 de juny de 1791 contra els gremis, pot dir-se que'l moviment descentralitzador és un eco del girondinisme, contra la reveca passió jacobina per la república *una e indivisible*.

Val a dir que'l cas de Catalunya no és un cas de regionalisme, de descentralització, sinó tot lo contrari: és un cas de nova i rival centralització. La Mancomunitat prova una vegada més la naturalesa d'aqueix moviment. La primera concessió que'ns fa l'Estat és en el sentit d'integrar, i no en el de *desintegrar*. L'Estat no renuncia de moment, a cap facultat, en pro dels organismes locals. A l'inversa: reconeix que'ls organismes locals poden usar conjuntament de les prerrogatives que ja'ls pertoqueu isoladament. Cal reconèixer que aquest és el camí lògic: creem de primer l'orgue, que després ja vindrà la funció, si l'orgue n'és capaç.

La comparança que hem establert entre'l moviment obrer i el moviment descentralitzador no més és justa en l'aspecte extern. La Revolució va obrar justament, quan abolí els gremis, perque aquests eren una muralla social, un règim de castes. Si el proletarisme fos un retorn a aqueix sistema, si fos un desmentiment i una rectificació de l'obra revolucionària, seria una ben deplorable reacció. Però no és això. El quart estat uneix avui per a exigir de la massa social la mateixa emancipació que va obtenir el tercer estat, unint-se per a fer la Revolució. Si els obrers volguessin erigir-se en casta apart, en fur, o jurisdicció, o privilegi, serien tant odiosos com el règim feudal o les castes d'exempció. —Igualment: si les institucions provincials volguessin elevar-se a la categoria de poders, el ciutadà hauria d'apel·lar a les corporacions superiors i més amples, per a protestar contra aquells petits Estats, fortaltes indubtables de reacció i tirania.

El cas de Catalunya, clarament, està ben lluny de la fórmula *Mancomunitat*. I és que en tota la vida col·lectiva hi ha els dos indispensables elements, cos i ànima, matèria i forma, vegetaliat i espiritualitat. En dos mots, més clars i usuals: una cosa és l'administració i una altra és la política. Tot lo que siga donar qualitats polítiques a les corporacions administratives és un perill gravíssim per a la llibertat, per a la democràcia; i hem de convenir en que les Diputacions provincials són l'organisme típic de l'administració; són elements corporals, materials, sense cap d'aquelles condicions que donen a una institució el caràcter de veü i vot de poble, concreció de ciutadania, volició de poder laic. Afortunadament, doncs, i malhauradament, la Mancomunitat se limitarà a funcions administratives, externes, adjectives. La seva actuació pertanyerà a aqueixa prosperitat externa i material que ha donat a Barcelona una grandesa i una magnificència no paral·leles, per desgracia, amb la seva capacitat autònoma i metropolitana. La facultat de mancomunar-se serà un premi donat a la regió (entenguí's bé, *regio*) que ha conseqüit diversificar-se del restant d'Espanya per una major creació de riquesa, per una major salut, tot conservant la tara secreta de l'ànima total del país espanyol, si bé participant en grau inferior dels seus vicis.

El problema català és de ciutadania i no de provincialitat; és de política i no d'administració; és d'ànima i no de matèria; és d'ideal i no d'interès; és d'inquietut i crisi i no d'aprofi-

tament, és de guerra i no de pau. La solució del gran problema exigirà una època de dolor, de *trance*, de febre, i no una continuació, tal volta embrutidora, de la salut exterior...

El triomf de la Mancomunitat! ¿Qui no hi reconeix una victòria d'aqueixa coincidència del pseudo-catalanisme regionalista o lligaire amb l'interès material de la riquesa catalana, burgesa i conservadora, interès per un règim fonamental de *continuació* i no d'evolució? No d'altra manera l'antic caciquisme i la «Lliga» han pogut reconciliar-se. Penseu bé que l'interès administratiu i el polític, en el fons, estan en disparitat; penseu que'l dia que's formuli a Barcelona el fort problema de les necessitats polítiques comunes a tota Espanya (en lo religiós, en lo militar, en lo social, en lo pedagògic) la Mancomunitat reputarà com a perillós per a la seva representació de prosperitat material aquella font de disturbis i de lluites. Penseu bé que quan a Barcelona s'instauri l'element municipal, propiament ciutadà, la Mancomunitat el veurà necessàriament com un poder rival, així com passa per tot arreu en la contraposició de municipalisme (que és progressiu) i territorialisme (que és regressiu). Penseu bé, en fi, que quan l'immens nucli obrer de la gran ciutat arribi a la coesió social i política que li manca, trobarà tal volta en la Mancomunitat aquell mateix odi rezelós que trobaren en la Generalitat els braus pagesos de remensa...

GABRIEL ALOMAR

La capsula buida

URANT tota la setmana han repicat les campanes, no solament les campanes de Nadal famoses, sinó les campanes de la Mancomunitat, que aviat seràn tant famoses com les altres. En canvi, a Madrid, si bé s'han sentit algunes campanes tímides, que pel sò més aviat semblaven modestos cascabels, hi ha hagut per part d'alguns una esquel·lotada. El primer lloc en aquesta feina poc gloriosa de fer anar l'esquel·lot per les Mancomunitats correspon a *El País*, diari republicà, i el segon a *El Imparcial*, diari monàrquic. El cas d'*El País*, la veritat, ens fa una mica de vergonya. Sota molts republicans d'aquelles terres, se descobreix desseguida, gratant un xic, l'*hidalgo* dominador. I això no fa pels republicans.

Al cap-d'avall, no cal que ningú s'entusiasmi massa ni s'alarmi amb excés. El decret de les Mancomunitats ha sigut comparat amb la paga i senyal que's dona quan se fan certes compres. El pagament efectiu que'ns tenen promès als catalans encara ha de venir. En aquest aspecte la comparació ens sembla molt bé. Però a nosaltres se'ns n'ha acudit una altra que, modesta apart, ens sembla ben justa. El projecte de Mancomunitats d'en Canalejas ens ofería dins una bella capsula alguns presents. Aquests eren poc valiosos; però nosaltres apreciavem la bona voluntat de qui ens els ofería.

Ara el R. D. ens dona la capsula aquella; però a dins no hi ha els presents. Es una capsula buida. Els presents han de venir. Acceptem la capsula, perque té la forma de l'unitat de Catalunya, tot insistint en reclamar el seu contingut.

La sorpresa de Catalunya

O cal negar que'l real decret concedint la Mancomunitat a Catalunya, encara que siga tal comen Dato ha volgut i no com l'havíem demanada nosaltres, ha causat un poc d'estranyesa. Ningú —i al dir ningú ens referim a la massa de ciutadans que no estan en l'*intrínquil* dels trucs polític — esperava una tal cosa.

La generositat d'en Dato no'ns ha acabat de convèncer, i de bell entuvi hem mirat amb un poc de rezel la gracia, precisament perque no'ns

tenen acostumats a concedir-nos res graciosa-

ment. Heus-aquí que si el quefe del govern, aquest cop, hagués obrat per convicció i de bona fe, ningú ho creuria.

Lo que menys se li pot atribuir és l'intent de guanyar-se les simpaties dels catalans i guanyar per mà an en Romanones concedint una cosa que aquest tenia promesa.

En fi, siga com vulga, per als efectes saludables de la llei, res té que veure l'intenció que hagin tingut al donar-ia.

De moment — deixant de banda lo poc o molt que se'ns haja concedit en el decret — tenim que'l mot Mancomunitat ja no esgarrifará als Clodoaldos espanyols.

Es un pas zic, però és un pas al fi vers l'absoluta concessió de la nostra autonomia.

Avui en Dato per lo que siga, demà un altre per lo que li convinga, lentament, però fermament, ens anirem apropant als nostres ideals. Com més poc a poc se camina, menys probabilitats de caure es tenen.

Suposant que'l real decret siga resultat de totes les segones intencions que's vulguin, de totes les artimanyes polítiques que's puguin imaginar, ell ha vingut a animar-nos.

El fet és que no han resultat xorcs els nostres esforços; aquella memorable manifestació del passat octubre ha tingut son epíleg afortunat.

Catalunya, quan se revingui de la seva sorpresa, podrà meditar l'alcanç de lo que se li concedeix i tornar a insistir si acàs. La qüestió és no dormir-nos. Qui ha fet el poc, podrà fer el molt.

Quelcom de bo deu haver-hi per a nosaltres quan certs diaris i certs polítics ben coneguts pel seu desamor vers nosaltres han començat a avalotar-se, fent remarcar que, concedir-nos la Mancomunitat per real decret i a espaltes del Parlament, era il·legal.

Perfectament, senyors nostres. A Espanya, quan se dicten lleis per a escanyar al contribuïent o per a qualsevol cosa que resulti perjudicial per al país, ningú troba manera de demostrar la seva il·legalitat.

Els mateixos diaris que ara s'escandalitzen callen; pero ve un dia que, tractant-se de Catalunya, se'ns dona part de lo que mereixem, i aleshores tot són escarafalls i tot és retreure les lleis, aqueixes lleis que són fetes expressament per a restar incomplibles.

De la legalitat o il·legalitat del real decret ja se'n cuidarà de demostrar-la el qui l'ha posat a la firma del rei; a nosaltres no'ns interessent aqueixes discussions curialesques. Ens interessa estudiar l'articulat de la llei, per a veure el grau d'agraïment que hem de sentir i lo que'ns manca demanar.

Entre tant, fem acopi d'energies, i no'ns dormim en aquesta primera trinxa que acabem de guanyar.

X. X.

BALANÇ

Un altre Nadal passat!... Som d'un altre any a la cua i tot igual, o pitjor, que l'any passat, continua.

Al Marroc, és veritat que no hi ha encesa la guerra; però vides i milions Espanya encara hi enterra.

Al interior, els governs van canviant-se com les llunes, i partint-se com germans del presupost les engrunes.

Ministerials i cacics segueixen, amb vils maneres, preparant l'encasillat per les eleccions properes.

Dels republicans, la gent que al bé del poble es consagra, els uns prediquen unió i els altres venen vinagre.

Els reformistes, plantant un taller de ferreria, cerquen gent per a construir puntals per la monarquia.

I la colla radical espera, encara, asseguda, del pavo republicà tranquil·lament la vinguda.

Igual com tots els demés, fa un altre any l'última ganya... Però... quan s'acabarà l'infelicitat d'Espanya?

VERDUM

El cap al ventre

E Sant Tomàs fins als Reis s'esborren dels cervells totes les coses trascendentals, per a fixar el pensament en l'estómac.

Es inútil parlar de política. Republicans i jaumistes no's preocupen d'altra cosa que de la compra del gall, i el que no pot enmenar a casa seva un pompós gall dindi que desperti al veïnat amb ses sorolloses riallades, compra un modest pollastret de veueta enrogallada.

S'obre un parèntesi a la qüestió social. Abans de fer-les s'arreglen les petites vagues que encara queden de l'any. Forners, barbers, moços de cafè i de restaurant, cobradors, i tota la munió de gent que presta, cobrant, un servei o altre, refia de les «bones festes» per a l'adquisició de la tauleta de turrons forts i el petricó de vi ranci amb que vol solemnitzar les festes de Nadal.

El burges, que dona generosament el xavo d'aguinaldo, ja ha tantejat el seu balanç i ha encarregat al *colmado* de moda el monumental cistell on s'hi colleccionen els turrons més saborosos i els vins més cars.

No's vol saber res de literatura ni de coses d'art. Es temps de pair i no de llegir. Si s'agafa el diari és per les llistes de la rifa i per veure a quin cine fan la pel·lícula més llarga.

Els únics llibres que deuen agafar-se són el «Diari» i el «Major», i encara per a tancar-los el dia 31 de desembre, i passar balanç. En qüestió d'art continúa imperant el gènere *neula*.

Es perdre el temps ocupar-se en coses sèries. S'han de fer cagar al tió llaminedures, perque la quitxalla agafi mal de ventre; s'han de comprar timbals i trompetes per a omplir, en la nit de Reis, les petites sabates que l'infantil confiança ha posat al balcó.

Amb aquests mals de cap qualsevol pensa en els pobres soldats que al Marroc miren esverats les figures de moro, per si amaguen algun pavo.

Menjar, beure i purgar-se, són les característiques d'aquests quinze dies. Naturalment que hi ha cases sense pa i famílies sense casa però és natural també que no hi pensin els que estan atrafegats en poder més menjar del que permet la força digestiva del seu estómac.

Renunciem, doncs, a parlar avui de política, ni d'obrerisme, ni d'altres coses que obliguen al cervell a la meditació.

Tenim el cap, com tot-hom, a l'escudella de Nadal, i al gall farcit, i qualsevol altre assumpte ens sembla de poca substancia.

JEPH DE JESPUS

SONATA LXXII

A he anat a veure els grans vaixells anglesos. Són unes belles màquines de fer mal. A mi no'm plauen pas, en veritat.

Altres eines hi hà, com aquestes begudes que tenim al davant, que tots sabem que són verinoses i mortals. No obstant, són tant agradables!... Sí és necessari que'ns morim o que'ns matem, fem-ho amb plaer. Diu que Petroni es moria de gust en sa banyera.

Ademés, aquests vaixells anglesos, són besties massa grosses per a la nostra blava mar llatina; ella soporta els transatlàntics de tres ponts que tot ho porten sobre coberta; però un gran dolor l'atravessa al pas d'aquestes màquines que li penetren fins les mateixes entranyes, les belles entranyes tapiçades d'algues.

Mireu si en són de dolents, aquests vaixells, que'l seu capità, el «Collingwood», abans d'anar-se'n del port, arrencà uns quants blocs als quals estava amarrat. Aquest vaixell és el que'ns ha trencat les orelles a canonades, després arrencà els blocs, que són els queixals del port.

Suposo que no cobrarà res per l'extracció. No faltaria més!...

Ja criden la rifa. No vui saber el número ni on ha caigut la grossa. Jo no hi jugo res. He sabut que'l banquer hi ha guanyat més de setze mil·lions de pessetes. Són massa pessetes. El banquer tira amb ventatges...

Ja tenim les Mancomunitats. No són una gran cosa, però... tot és començar. Ara, que Déu dongui seny als directors, que les coses vagin ben ordenades i per llur ordre. Lo que's comença en petit pot fer-se gran. Al menys tindrem la ventaja de no tenir que dir: Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona; sinó omplir-nos la boca amb el dolç nom de Catalunya.

Porta'm beguda, noi. No'n vui, avui, d'aperitiu; porta'm mitja ampolla de Castell del Remei, del marquès d'Olzinelles o del de Monistrol; porta'm vi d'Allella, o d'en Jaume Serra, del Priorat; porta'm malvasia... lo que vulguis; mentres siga de la terra.

Amb suc dels nostres raims vui beure a la salut de la nostra Catalunya.

Me'n vaig a casa, no fos cas que'ls agradables visitants d'aquests dies: carboner, escorbriaire, taverner, espiter, sereno, vigilant, etc., etc., em trobessin ausent i haguessin d'entornar-se sense la pesseta.

Cobra, noi, cobra. Ah, quin felix Nadal!... Mercès. Té, noi.

MORITZ XXI

BADA any, la diada de treure la grossa, queda tot en suspens. Ni es pensa en res més ni es parla de res més.

A Madrid hi ha hagut individus que s'han passat la nit al carrer, a l'entorn de grans fogueres, per a no perdre el lloc i poguer presenciar l'acte del sorteig. Aquests individus després, s'han venut la *placa*, i alguns d'ells han cobrat fins deu pessetes per a cedir-la.

Aquest any, a la capital, no han pas tingut mica de sort. Ademés de no tocar-los la grossa ara estan preocupadíssims perquè no sàben res de qui l'ha tret.

El rei jogava amb els ministres un bitllet enter, i, com la gran munió dels espanyols aficionats, no ha tret ni un centim.

A aquestes hores Espanya entera ha caigut en un greu aplanament. Fins l'any que ve no tornaran a reviscoliar-nos. Es un país de rifes, el nostre, de rifes i rifades.

Segons ens diuen ha arribat a Barcelona una pelegrinació de 300 mestres d'estudi, presidits pel bisbe de Segorbe. Van a Roma a besar les xinelles al Papa.

Malaguanyat viatge i malaguanyats diners que costa. Però, mestres de Déu, si amb lo que us costa l'anar a llepar les plantes de Pius X en tindreu per anar a Suïça, Bèlgica, Anglaterra i Alemanya. I això sí que us seria de profit.

Està en projecte la celebració d'un homenatge popular a la memoria d'en Joan Fivaller, el cèlebre conceller en cap de Barcelona.

Molt bé. Però pensin, els organitzadors, que un regidor dels d'ara—llegeixi's dels *vius*—té més ganxo, però molt més que tots els Fivallers plegats.

I sinó que parli en Figueres... Setcents comensals varen assistir al seu banquet.

Un orador polític fa un discurs, enfilat dalt d'una cadira. Explica el seu programa, i tot gesticulant, posa un peu en fals i cau.

Els seus contraris esclaten en formidable riada.

L'orador, impertorbable, s'aixeca i exclama: —Companys: celebros la caiguda; i la celebros perquè un bon polític s'ha de posar, com jo, al nivell del poble.

Les Mancomunitats

UN CENTRALISTA

—Gent del dos de Maig, aixeca't...
 Alsa't de la tomba, Cid!...
 Se'ns amenaça la nòmina,
 se'ns vol escursà el paniç!
 Si el vostre braç no'ns ajuda
 i es consuma aquest gran crim,
 abur, vida regalada;
 sopa boba, bona nit!...

UN LERROUXISTA

—¿Ha fet bé en donà el decret?
 ¿Ha fet mal el senyor Dato?...
 Veritablement, no sé
 si aplaudir-lo o criticar-lo.
 Posat en tal situació,
 súbdit obedient i manso,
 prefereixo no dir res
 fins que parli don Lacandro.

UN ROMANONISTA

—Perfectament!... L'ocorrença
 ens ve com l'anell al dit.
 Pobre Govern!... Ja des d'ara
 pot preparar-se a patir.
 Li direm «separatista»,
 «pertorbador del país»...
 Ell mateix ens ha dat l'arma;
 i que és bona i de tall fi.

UN ASPIRANT A ENCASILLAT

—Jo n'era un gran enemic,
 però ¿el Govern les ampara?
 Doncs *arriba*, jo també,
 i vagi seguint la farsa.
 Si són bones o no ho són,
 no m'ha de preocupar gaire;
 a mi, avui, lo que'm convé
 és tenir segura l'acta.

UN ENTUSIASTA

—Aleluia!.. Ja tenim
 lo que tant i tant volíem!...
 Des d'aquest jorn lligarem
 els goços amb llangonices.
 Carreteres, ponts, carrils,
 canals, escoles magnífiques...
 ¡Ara, ara sabreu lo que és
 una regió plena i rica!...

UN HOME ENRAONAT

—Pot-ser no és tant com suposen,
 pot-ser la cana és un pam,
 però en aquestes materies
 lo que importa es començar.
 Fins aquí tot se n'anava
 en zerra i combinar plans:
 avui, sense obrir la boca,
 hem donat ja el primer pas.

UN QUE CONEIX EL PANYO

—*Ilusiones engañosas,
 livianas como el placer!*...
 ¿Encara hi ha qui confia
 en promeses de Govern?
 Ja veureu, en no llarg plaço,
 com, a pesar del decret,
 a Madrid fan de manera
 que d'això no'n surti res.

UN «VETERANO»

—Si les coses al fi se'ns malmeten
 i els meus somnis resulten burlats,
*moriré con la espada en la mano,
 moriré con la espada en la mano,
 moriré con la espada en la mano*
 defensant les mancomunitats.

C. GUMA

GLOSA DE NADAL

Quan Nadal s'acosta, se produeix en el cor dels homes una florida de bondat. Se pensa en les infelices criatures dels asils, i en els pobres, i en la gent necessitada i sofrenta. Nadal és dolç, és suau, i porta a la terra dolçor i suavitat. I és que davant de cadascú, fins dels egoistes empedreïts, apareixen els estimats records de l'infancia, la calor retornadora de la llar, l'alegria plàcida d'un moment de parada en les lluites de la vida. La diada de Nadal ens fa a tots sentimentals per unes hores.

En dies així nosaltres pensem sempre en l'horrible injustícia de la nostra societat. En la nit de Nadal, ens imaginem la llar del treballador sense feina o amb jornal insuficient. Ens imaginem la casa freda, els cors frets de la família desvalguda, les cares doloroses del pare i la mare, la tristesa dels petits. Allí no hi ha l'àpet suculent, ni les llemineries, ni l'alegria de la festa íntima. I pensem quins deuen ésser els pensaments que naixen en aquella gent durant la nit nadalenca. Deuran pensar en les taules curulles dels poderosos, en l'hora de felicitat de les famílies que poden celebrar la festa amb el cor tranquil, en l'abundancia dels rics i en la propia miseria.

Aleshores ens sembla sentir un crit de rabia del treballador i ens sembla endevinar dins son cervell idees tràgiques, idees de destrucció i de venjança. ¿Per què ell i els seus són exclòsos dels gaudiments de la vida? ¿Per què se'ls condemna a la tristesa en la nit de les taules desbordants i de les desbordants alegries? ¿Per què tanta gent que no ha treballat més que ell, o que ha treballat molt menys que ell, celebra amb joia la bona diada, mentres ell ha de veure l'espectacle de la seva llar desolada i silenciosa?

Totes aqueixes idees se barregen i s'encavalen en el cervell del pobre obrer. De sobte, els seus ulls fulguren sinistrament, el seu puny se crispa, i s'ofega una menaça en la seva gola.

I nosaltres compremem que en el Nadal dolç, suau, bo, les veus de revolta s'aixequin...

A. R. I V.

La Campana de Gracia

ALMANAC per a 1914

Preu: 2 rals

Després de la rifa

—Tot se'ns ho han quedat allí!
 —Home... tot, tot, no's pot di.

LS caníbals de l'arxipèlec de Bismark han assassinat, en Brishune, segons noves que publica *Le Matin*, a dos savis alemanys i a catorze indígenes. *Le Matin* no diu pas que se'ls hagin cruspit però se suposa que se'ls cruspiran.

El caníbals de Brishune sens dubte intenten passar un bon Nadal. Però tal vegada els hi surti malament l'aventura, perquè la sang de saví, i de saví alemany ens sembla que'ls hi resultarà indigesta.

En vista dels accidents automobilistes que ocorreixen en la carretera de Madrid a la Corunya, se pensa establir una estació sanitària en Las Rosas.

Una estació sanitària?
 I ara!... Ens sembla més senzill i eficaç que fessin arreglar la carretera.

Alguns obrers de Madrid, acompanyats de l'Alvarez Angobe, han anat a denunciar al senyor Sánchez Guerra, en nom dels seus companys de Barcelona, que en la majoria de les fàbriques textiles de la comarca no's complimentava el decret del senyor Alba.

Vaia, senyors fabricants, voleu fer-nos el favor de dir-nos perquè fereu tants escarafalls i armàreu tal rebombori quan la publicació de l'esmentat decret, si no teníeu intenció de complir-lo?

Els catalans han tingut un desencant amb els premis de la rifa de Nadal.

No sé per què. Pensin els catalans que «qui tot ho vol, tot ho perd».

Enguany ja'n tenen prou amb la Mancomunitat aprovada.

I això que no representa més que una aproximació!

Van mal dades per als cardenals. Després de la mort de l'Oreglia, la mort d'en Rampolla.

En Rampolla, candidat a Papa varies vegades, era, segons diuen, un «ilustre primado».

Bon vent!
 Per molts primados que se'n vagin, sempre quedaràn els primos.

El tinent alemany Fornstner, que va clavar cops de sabre a un pobre sabater, pel fet de haver-se atrevit, aquest, a mirar-se'l de reüll, ha sigut condemnat a 43 dies de presó.

Encara!... Segons aon, haurien empresonat al sabater.

Ha mort l'ex-ministre Pidal i Mon, per mal nom Marqués de Pidal.

Era maurista, obscurantista i vaticanista. Posseïa la gran Creu de l'Ordre Pontificia de Pius IX.

Ha mort auxiliat espiritualment pel pare Nozaleda.

Si m'embrates t'enmascaro.
 Déu els perdoni a tots dos.

Una sufrageta anglesa ha visitat a alguns diputats francesos.

Al despedir-se, acabada l'interviu, els regalava una rosa vermella.

I és lo que devien pensar ells:
 «Val més una flor, que una bomba».

Fòra tango!

El rei de Baviera ha prohibit terminantment als oficials del seu exèrcit que ballin la dansa de moda.

I té raó Sa Majestat.
 Prou que *la ballen* per força, devegades.

El general francès Liautey ha deixat el Marroc i se n'ha anat a menjar els turrons a casa seva.

Tant de bo els seus soldats poguessin fer lo mateix.

Els mestres d'estudi espanyols van a Roma en pelegrinació.

Van a veure el Sant Pare.

Els mestres d'estudi espanyols sempre han sigut uns abnegats.
 Mal pagats tota la vida, ara volen cobrar en indulgències.

Preguntaven a un negre senegalès:
 —¿Com és que estimes als blancs i no estimes als mulatos?

I el negre responia:

—Perquè... Nostre Senyor ha fet el cafè... Nostre Senyor ha fet la llet... però Nostre Senyor no ha fet el cafè-amb-llet.

CORRESPONDENCIA

M. T. (Breda): De cartes, escrites en llàpiz i tacades d'oli, no n'admetem.—G. E.: Ho sento, però no pot ésser, per variades raons.—Josep Gorina Roca: Entren en carter.—En Rau Rau: Per les faltes ortogràfiques hi passaríem, però per algunes de sintaxis no podem passar-hi.—J. R. D.: L'espai no'ns ho permet.—A. G.: No'ns vaga el temps per a corregir-ho. Està plagat d'errades!—Lleó Vila: Això mateix ja ho va comentar un diari en igual sentit.—Un subscriptor (*ex-joven bárbaro*): Lo mateix dec dir-li a vostè.—Fra Lluís de les Llànties: No'm serveix res de lo que envia.—J. Roig: El felicitó per lo de tenir quinze anys. Oh, daurada adolescència!... Per lo que no'l felicitó és pels versos, que són molt dolents.—R. Campins Serra: Podria ésser que sí.—J. V. M.: No'm convé.—Joan Patilletes: Any nou vida nova; ja procurarem complaure'l.—Joan Rocabert: Rebut i gracies.—Ton de l'Empordà: S'estima la bona intenció, però no'ns tingué utilitat.—Flam: No té prou piedadia.—Josep Fosc: He llegit la novela que m'envia. Moltes mercès, però no'ns atrevim a publicar-la.—F. Torre de la Vega: Els versos són defectuosos. El seu parent Lope ho feia millor.

ENDEVINALLES

XARADES

I

Qui no fica no treu.

Sembla mentida, señores,
que tinga tanta total
el nostre poble d'Espanya,
cada any, primera jugar
al joc que hi hà menos noble
de la rifa de Nadal.

Aquí sol, *hu* Barcelona,
no hi hà tendeta ni *quart-
dugues-terça* que no faci
el seu dècim, per mirar
si poden treure la grossa.

Amb tot i haver-se estirat
l'impressió dels bitllets *prima*
cinquanta-dos mil pelats,
han sortit altres *vivitos*
de Gijón, de Lorca, *quart*
d'allà de la quinta forca,
per acabar d'adobar
al que's *segona-primera*
de la timba de Nadal.

SALDONI

II

Prima-dos part de persona;
prima-quatre igualment dona,
i el *Total* te donarà
nom d'un poble català.

M. SERRATS CAMPS

ANAGRAMES

I

Quan no tinguis feina, *Tot*,
arriba't al meu telé;
puix hi tinc una *total*
que està molt feta malbé.

R. CAMPINS SERRA

II

—*Total* la *tot* a taula,
si vols que dini, Paula.

JOAN ROCABERT

Per a fer boca

PREU

SE PROHIBE
HACER AGUAS
BAJO LA MULTA
DE 2 reales

Dissabte que ve, dia 3 de Janer

Número extraordinari

DE

La Campana de Gracia

Any nou, vida nova!

8 planes de text i caricatures: 10 cèntims

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer
del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^a

Au, tél!... Si fas bondat, un altre dia te'n donarem un altre bocí.